

Leonidas Aretakis & Jacob Lundberg

Ryssland fängslar krigsmotståndare: "Putin bryr sig inte om kampanjer"

Ur *Flamman*, 13 februari 2024.

Boris Kagarlitskij i en video på Youtubekanalerna Rabkor inspelad efter frigivningen i december.
Foto: Rabkor/Youtube.

I december frigavs den berömda vänsterakademikern Boris Kagarlitskij, efter att i juni ha häktats för sin kritik mot kriget i Ukraina. Nu vänder Ryssland och dömer honom till fem års fängelse. "Vi måste inse sanningen om Ryssland", säger den ryske statsvetaren Greg Judin.

En rysk militärdomstol har dömt den ryske vänsterprofilen och krigsmotståndaren Boris Kagarlitskij till fem års fängelse.

Kagarlitskij arresterades i juli för "rättfärdigande av terrorism", ett brott med sju år i straffskalan. Arresten motiverades med ett inlägg på samtalsappen Telegram den oktober 2022, där han analyserar de politiska konsekvenserna av den ukrainska sprängningen av Krimbron.

I december släpptes han återigen på fri fot, efter att domstolen meddelat att han [dömts till böter](#) motsvarande 70 000 kronor. Nu skärps alltså straffet betydligt, efter ett överklagande från åklagaren som beskrev straffet som "alldeles för mildt".

– Det är svårt för mig att bli överraskad, men ärligt talat är jag det nu, säger den ryska statsvetaren Greg Judin till *Flamman*.

– Jag blev framför allt förvånad när han släpptes i somras, och tänkte att beslutet måste ha kommit från presidenten själv. Boris själv tror att det finns olika klickar runt Putin som är oeniga om honom, och att hans kritiker nu har fått övertaget. Annars blir allt detta svårt att förstå.

Inför presidentvalet i mars har Rysslands president Vladimir Putin trappat upp repressionen mot sina politiska motståndare. För bara en månad sedan [fängslades](#) Sergej Udaltsov, en annan framträdande rysk vänsterprofil. Till skillnad från Kagarlitskij har Udaltsov givit sitt helhjärtade stöd till kriget i Ukraina, samtidigt som han kritiserat Putins ekonomiska politik. Ändå arresterades även han för "rättfärdigande av terrorism", baserat på en kommentar under ett möte flera år tidigare.

Greg Judin säger att fallet är ovanligt. Det ryska systemet är väldigt centraliserat så ett beslut står ofta fast, och ingen skulle pressa igenom ett beslut som inte godkänts av presidenten.

– Nu, mitt i kriget, framstår fängelsedom som opportunistisk, vilket är väldigt ovanligt.

Det bakomliggande syftet, tror Greg Judin, är att förbereda landet för ett långt krig.

– De som kan mobilisera och bygga alternativa gemenskaper måste elimineras. De senaste två månadernas pendelrörelser är svåra att förstå, men den generella trenden kvarstår. Vi har en globalt erkänd forskare som sätts bakom galler i fem år, för att han kan engagera människor med begränsade resurser. Med tanke på att han är 65 år gammal och på de tuffa villkoren i ryska fängelser, kan detta mycket väl vara en dödsdom.

Sociologen Boris Kagarlitskij har en komplex politisk historia, och fängslades för första gången på 1980-talet i egenskap av antisovjetisk dissident. Efter att ha blivit en av Rysslands mest kända marxister började han under 2010-talet röra sig i Putinvänliga kretsar. Genom det så kallade Florian Geyer-sällskapet samverkade han med såväl ryska fascister som Aleksandr Dugin som den radikala islamisten Heidar Jamal och den svenska antisemiten Israel Shamir.

Men efter ett par år insåg han att Putin inte alls var en frälsare från nyliberalismen och imperialismen. Hans förhoppningar på de ryskstödda ”folkrepublikerna” i östra Ukraina grusades även de.

– Det blev uppenbart för Kagarlitskij att det inte alls blev någon socialism, utan snarare två småvarianter av den ryska gangsterkapitalismens värsta sidor, berättade statsvetaren Greg Judin för *Flamman*, i samband med att Boris Kagarlitskij först häktades.

Sedan dess har Kagarlitskij riktat hård kritik mot både kriget och den ryska ledningen, framför allt genom Youtubekanalerna *Rabkor*.

Efter det första gripandet av Kagarlitskij undertecknade hundratals internationella vänsternamn ett upprop för hans frigivande. Bland dem finns profiler som Jeremy Corbyn, Slavoj Žižek och Nadja Tolokonnikova från Pussy Riot. När han släpptes fri i december drog vissa till vänster slutsatsen att namninsamlingen hade spelat in, och att en skör kommunikationslina hade upprättats till den ryska regimen.

En ny kampanj kan vara på gång, men denna gång finns inga sådana illusioner, tror Greg Judin.

– Min slutsats är att Putin inte bryr sig om några kampanjer. Vänstern måste därför sluta inta tvetydiga positioner och beskriva regimen så som den är.

I en kommentar på Facebook drar Kirill Martynov, chefredaktör för *Novaya Gazeta Europe*, liknande slutsatser. Att det inte kommer att bli något ”töväder” utan att de som döms kommer att få stanna i fängelset. Han skriver att när Kagarlitskij släpptes höll han ett tal fullt av optimism, och att hans fall skulle bli ett prejudikat, och att han skulle få återgå till ett normalt liv: ”Jag önskar att han hade rätt, men nu kanske vår sociologvän – som även suttit inne både under Sovjetunionen och Jeltsin – förstår vilka mördare han har att göra med.”

Även Greg Judin tror att vänstern måste göra sig av med de sista skärvorna optimism:

– Boris själv var tydlig i en text han skrev i maj som heter ”En vädjan till mina kamrater i väst”. Där förklarade han att det inte finns någonting för vänstermänniskor att hämta i Ryssland. Vi måste se sanningen om landet, och vilken fara det utgör för alla grannländer. Du behöver inte vara Nato-fantast för att förstå det.

Lästips av/om Kagarlitskij

Om Kagarlitskij:

[Boris Kagarlitskij i historiens ljus](#) (artikelsamling)

Leonidas Aretakis: [Vem är Rysslands terroranklagade marxist?](#)

Solidaritet med Kagarlitskij:

[Svensk vänsterpress om arresteringen av Boris Kagarlitskij i juli 2023](#)

[Internationella uttalanden: Frihet åt Boris Kagarlitskij! Frihet åt alla ryska politiska fångar!](#)

Kagarlitskij om kriget i Ukraina:

[Evigt krig: från Putin till Peter och tillbaka](#) (juli 2022)

[Putins krig går sämre än det verkar](#) (augusti 2022)

[”Folk kommer inte att kämpa för den här regimen”](#) (augusti 2022)

[Om krigets ettårsdag – hur mycket längre kan detta pågå?”](#) (mars 2023)

[En seger för Putin vore det värsta som kan drabba Ryssland](#) (maj 2023)

[En vädjan till mina progressiva vänner i väst](#) (maj 2023)

[Inga nyttiga idioter längre](#) (juli 2023)

[Brev från fängelset](#) (augusti 2023)

[Nadezjdin-fenomenet](#) (februari 2024)